

[Axel Sørensen.]

mulighed for at få en plet af Danmarks jord.

Man kan vel blive stillet over for udtalelser, der påpeger, at man må indstille sig på nye retningslinjer, men jeg vil gerne tage mit ståsted i dette, at der fremdeles i 1958 har været mellem 500 og 600 ansøgere til husmandsbrug, og at kun 200 er kommet i betragtning; det vil altså sige, at mange har fået negativt svar, og det er så meget mere beklageligt, som vore høj- og landbrugsskoler i indeværende vinter har et elevtal på 7 000, hvoraf eleverne på landbrugsskolerne, som påtager sig en faglig uddannelse, udgør ca. 3 000, eller en stigning på mellem 300 og 400. De kommer her af egen fri vilje, fordi de vil søge at dygtiggøre sig gennem øget viden for på økonomisk måde at skabe sig et erhverv og drive et rentabelt landbrug. Landbruget gøres i lighed med andre områder til et fag, som de unge er indforstået med at man må uddanne sig til. De er klar over, at det er et fag, som berøres af den voldsomme udvikling, der sætter kravene op både til teknisk kunnen og til teoretisk viden.

Der ydes nu meget, meget store millionbeløb til uddannelsesformål til dansk ungdom og herunder også til landbrugets ungdom. De store millionbyggerier ved landbrugsskoler o. lign. med staten som prioritethaver vidner om forståelse af nødvendigheden af øget produktion inden for landbruget, men endnu er der jo langt igen, før landbrugets produktivitet er udnyttet. Måske vi i øjeblikket befinder os på en vej, hvor markedshensyn ligesom danner modsætningsforhold, men det er ønskeligt, at disse problemer løses i det kommende år. Det er ikke for dyrt at anvende nogle penge på de unge, som efter endt skoleophold ikke selv trods opsparring kan komme i besiddelse af en landbrugsjendom, men må slutte sig til vandringer ind til byerne. Det vil jeg gerne fremhæve i forbindelse med de modsætningsforhold, som er blevet trukket frem her.

I 1948 foretog rigsdagen en revision af jordlovene, og i det forslag, der da lå på tingets bord, var medtaget en bestemmelse om ekspropriation. Denne udgik imidlertid af lovforslaget, og i stedet blev indføjet

bestemmelsen om forkøbsretten. Man har nu gennem 10 år set denne forkøbsret praktiseret, men jeg synes langtfra, man kan sige, den er praktiseret i det omfang, man havde tænkt sig, og som havde været ønskeligt. Forskellige prisdannelser i landbruget har bevirket, at værdien af et års avl har været større end selve jordens værdi. Derved har man, med hele den praksis, der har været gældende inden for statens jordlovsudvalg, ikke kunnet udnytte forkøbsretten; det er jo sandheden herom.

Det radikale venstre vendte sig i 1948 imod ekspropriation af jord til husmandsbrug og tillægsjord, idet vi anså forkøbsretten for en vej til løsning af jordspørgsmålet. Når det nu efter 10 års forløb viser sig, at forkøbsretten ikke er udnyttet i forhold til det antal ansøgere, der har været, må man ved hjælp af den kommission, der er nedsat, og med landbrugsministerens billigelse — idet han jo er godt kendt med hele det arbejde, der foregår inden for jordlovsudvalget — undersøge muligheden for en mere effektiv løsning med hensyn til forkøbsretten, måske gennem en anden struktur, måske med andre brugsstørrelser og endvidere ved inddragning af den såkaldte frie jord.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale det foreliggende lovforslag.

Kristian Kristensen: Som allerede nævnt af flere ærede ordførere er jo en af forudsætningerne for det lovforslag, vi her har til behandling, den, at den nedsatte kommission ikke er blevet færdig med sit arbejde. Derfor må vi have udlånsloven forlænget for et år, og jeg vil gerne på retsforbundets vegne anbefale en hurtig og velvillig behandling af lovforslaget.

Må jeg om fremtidens lovgivning på dette område sige, at vi selvfølgelig også fra retsforbundets side har vore principielle ønsker på dette område. Disse ønsker vil vi søge at gøre gældende i det kommissionsarbejde, der foregår, og her skal jeg altså nøjes med ganske kort at anbefale det foreliggende lovforslag.

Fuglsang: På kommunisternes vegne kan jeg kun udtale tilfredshed med det forslag om udlån til statshusmandsbrug, som den